

Els ciutadans s'han de posar les piles per reciclar les deixalles urbanes més i millor

Tot i que augmenten els índexs de consciència i responsabilitat ecològica, encara estan lluny dels objectius establerts per la Unió Europea, la Generalitat i l'AMB

La planta de triatge de Gavà-Viladecans tracta la fracció d'envasos i residus d'envasos, que els ciutadans llencen al contenidor groc.

T. BASTIDA

Les normatives ambientals són cada cop més estrictes pel que fa a l'assoliment dels objectius de recuperació i reciclatge dels residus municipals. La Unió Europea obliga els Estats membres a reutilitzar o reciclar el 55% dels residus l'any 2025, i arribar al 65% el 2035. En aquesta línia, a Catalunya, també el Precat20 marcava com a objectiu assolir un 60% de recollida selectiva bruta dels residus municipals l'any 2020.

A escala metropolitana, el programa metropolità de prevenció i gestió de recursos i residus municipals 2019-2025 (Premet25) de l'AMB té com a objectiu superar el

55% de reciclatge l'any 2025 i aconseguir la neutralitat de carboni del sistema metropolità de tractament de residus. Dels 36 municipis metropolitans, el 2023 només nou havien arribat a l'objectiu del 55% de recollida selectiva: Begues, Castellbisbal, Corbera de Llobregat, el Papiol, Ripollet, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Tiana.

El fet que aquests municipis són els que han implantat un canvi en el model de recollida demostra que el sistema de contenidors oberts al carrer ha arribat al límit de les seves possibilitats. Com a exemples, Santa Coloma de Cervelló va canviar l'índex de recollida selectiva del 41,5% al 71,8% en

només tres mesos. A Corbera de Llobregat, un altre cas d'èxit, el salt va ser del 49,2% al 80,4%.

L'any 2023 es van produir, a l'àrea metropolitana de Barcelona, 1.490.000 tones de residus, l'equivalent a 444,3 kg/habitant i any. Aquesta xifra ha disminuït lleugerament respecte a l'any anterior i, a una escala més global, la producció de residus municipals s'ha reduït un 10% des del 2010.

Una tendència positiva és la reducció de la fracció resta, que ha disminuït un 3% respecte al 2021 i un 13% respecte al 2019, últim any abans de la covid. De tots els residus generats el 2023, se'n van recollir selectivament en origen un 40% (577.278 tones). Tot i que la xifra

suposa, un any més, un rècord en els registres, l'augment respecte al 2022 és lleu, del 0,7%.

L'any 2023, l'AMB va gestionar 1.490.089 tones de residus. Del total de tones que van entrar a les plantes de tractament, un 42,1% va acabar en instal·lacions especialitzades per reciclar-les. Per la seva banda, 376.910 tones es van valoritzar energèticament, un 26,7% del total produït, i van generar 220.328 MWh d'electricitat.

La fracció orgànica generada el 2023 equival a 103,99 kg/habitant i any, dels quals un 35,1% s'ha recollit de forma selectiva. Aquesta fracció és clau per millorar els índexs, ja que quan es disposa erròniament al contenidor de resta encareix substancialment el seu tractament. Com a referència, tractar una tona de resta costa 130,20 €, mentre que tractar una tona de matèria orgànica ben separada (contenidor marró) costa 62,90 €.

La generació d'envasos lleugers domèstics al llarg del 2023 va ser de 46,18 kg/habitant i any, dels quals un 40,1% es va recollir selectivament, amb un gran augment, del 10,3%. En aquest mateix període es van generar 29,92 kg/habitant i any de residus de vidre, amb una recollida selectiva del 69,3%. De la fracció paper i cartró, es va generar l'equivalent a 70,44 kg/habitant i any, amb un índex de recollida selectiva del 45%. Pel que fa a la producció de la fracció resta, l'any passat es van generar 258,8 kg/habitant i any, la quantitat més baixa fins ara.

L'AMB calcula que si els municipis despleguen sistemes de recollida selectiva més eficients, el cost del tractament podria arribar a disminuir en 20 milions d'euros de cara al 2025, a causa sobretot de l'estalvi en l'impost sobre l'abocament controlat o la incineració.

L'índex de reciclatge modula l'import que els habitants de cada municipi paguen en concepte de taxa metropolitana de tractament i disposició de residus. Els municipis que en recuperen més poden pagar fins a tres vegades menys que els que separen pitjor. Actualment, el cost oscil·la entre els 60 € i 140 € per llar i any, en funció de la generació de residus i de l'índex de reciclatge. ■